

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/84822,Przeciez-czolgi-jada-Wyjatkowy-film-Archiwum-IPN-Gdansk-o-stanie-wojennym.html>
2021-05-13, 06:09

„Przecież czołgi jada!”. Wyjątkowy film Archiwum IPN Gdańsk o stanie wojennym

Czegoś takiego nie słyszeliście! Publikujemy cenne nagrania rozmów jednostek MO i wojska biorących udział w pacyfikacji Gdańska 16 grudnia 1981 r., które zostały podsłuchane przez działaczy Solidarności i zachowane na kasetach.

16 grudnia 1981 r. o godzinie 6.27 oddziały wojska i milicji wkroczyły na teren Stoczni Gdańskiej im. Lenina pacyfikując zakład i kończąc trwający od paru dni strajk. Okazało się jednak, że akcja sił bezpieczeństwa nie tylko nie rozładowała napiętej sytuacji w mieście, lecz wręcz przeciwnie, przyczyniła się do jej eskalacji.

Od około godziny 8.00 coraz więcej ludzi zbierało się przed blokadami MO i wojska w rejonie Pomnika Poległych Stoczniovców. O godzinie 10.35 tłum liczący około 3000 osób sforsował kordon i zebrał się pod pomnikiem i bramą nr 2. Demonstranci zostali wkrótce zaatakowani przez milicjantów z Pułku Manewrowego oraz z Wyższej Szkoły Oficerskiej ze Szczytna i Szkoły Podoficerskiej MO ze Słupska. W ciągu następnych godzin na ulicach śródmieścia Gdańska rozgorzały walki uliczne w których wzięło udział od 25 do 30 tysięcy ludzi.

O godzinie 20.00 walki koncentrowały się w rejonie Dworca Głównego. Aby wspomóc oddziały milicji, czołgi 8 Dywizji Zmechanizowanej ochraniające Komitet Wojewódzki PZPR oddały kilka salw ślepią amunicją w kierunku dworca. Wkrótce potem milicjanci uderzyli na demonstrantów i w ciągu godziny opanowały sytuację.

W zbiorach Oddziałowego Archiwum IPN w Gdańsku znajdują się dwie kasety подарowane przez uczestnika wystąpień studenckich w 1968 r. i działacza NSZZ „Solidarność” Kazimierza Koralewskiego oraz osobę anonimową. Zawierają one cenne nagrania rozmów jednostek MO i wojska biorących udział w pacyfikacji Gdańska 16 grudnia 1981 r., które zostały podsłuchane przez specjalnie dostrojone odbiorniki działaczy solidarnościowych i zachowane na kasetach. Został na nich zarejestrowany moment oddania salw przez czołgi. Istotnym uzupełnieniem jest pozyskana w tym roku relacja Lecha Reglińskiego, który w grudniu 1981 r. pełnił służbę w jednostce wojskowej skierowanej do Gdańska.

Aby zobaczyć odtworzyć włącz
JavaScript